

آیا برای حفاظت سربازان از گزند حشرات در شرایط بحرانی و جنگ های نامتقارن برنامه مدونی وجود دارد ؟ آیا آماده ایم؟

مهدی خوبدل^۱ Ph.D

آدرس مکاتبه: دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - پژوهشکده طب نظامی - تهران - ایران

مقدمه

بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، کشورهای حوزه مدیترانه شرقی و از جمله ایران از مهم ترین کانون های بیماری های منتقله به وسیله حشرات و سایر بندپایان در دنیا هستند و با توجه به تنوع ناقلین و بویژه گونه های پشه ها، در معرض خطر انتشار بسیاری از بیماری های آربوویروسی قرار دارند (۱).

نیروهای نظامی در مقابل حشرات و سایر بندپایان در مقایسه با مردم عادی، یک گروه پرخطر محسوب می شوند. بنابراین بسیاری از ارتش های پیشرفته جهان برای حفاظت از سربازان خود از گزند حشرات، به علوم نوین و تکنیک های جدید و پیشرفته مجهز شده اند (۲). بدون تردید نیروهای نظامی ایران نیز چه در شرایط عادی و چه در شرایط بحرانی در معرض خطر جدی این بیماریها قرار دارند (۳). لذا بررسی وضعیت فعلی ارتش ایران و آگاهی از میزان توانمندی و آمادگی آن برای مقابله با حشرات و بیماریهای ناشی از آنها ضروری بنظر می رسد.

سوالاتی اساسی که در این باره مطرح است عبارتند از:

- آیا اساساً تهدیدی در زمینه استفاده از حشرات بعنوان عامل جنگ بیولوژیک بر علیه نیروهای نظامی ایران در آینده وجود دارد؟ به عبارت دیگر آیا تمهیدات دفاع غیرعامل در این مورد اندیشیده شده است؟
- هم اکنون چه تکنیک های نوینی در دنیا در این زمینه وجود

دارد و ارتش ایران تا چه اندازه به این تکنیک ها مجهز شده است؟

- آیا توانمندی های موجود در نیروهای نظامی ایران برای مقابله با حشرات در شرایط بحرانی و جنگ های نامتقارن و یا حتی شرایط عادی کافی است؟ و آیا نسبت به دوران جنگ تحمیلی تغییرات و پیشرفت های قابل ملاحظه ای در این بخش صورت گرفته است؟

باید خاطر نشان ساخت نیروهای نظامی ایران در راه تبدیل به یک ارتش قوی در تمام جوانب باید پیشرفت های لازم و مورد نیاز را کسب نماید. بویژه آنکه کشور ما ایران همواره از جانب دشمنان دائمی در حال تهدید می باشد و حتی تهدید استفاده از انواع سلاحهای بیولوژیک بر علیه ایران و کشاندن آن به جنگ نامتقارن نیز دور از ذهن نیست و همواره باید در برنامه ریزی های نظامی چگونگی مقابله با این سلاحها مد نظر قرار گیرد. در این راستا حشرات نیز می توانند مقاصد جنگ بیولوژیک واقع شوند. استفاده از حشرات آلوده به عوامل بیماریزا بعنوان جنگ افزار بیولوژیک، علاوه بر آنکه از لحاظ علمی و عملی امکانپذیر است از لحاظ تاریخی نیز در گذشته از رهاسازی کک های آلوده به طاعون، خرمگس آلوده به عامل سیاه زخم، شپش آلوده به تیفوس و غیره در جنگ ها استفاده شده است (۴و۲).

امروزه پرورش و تولید انبوه انواع حشرات با توجه به اطلاعات گسترده ای که از بیولوژی و اکولوژی بیشتر آنها در دست است در